

'Koopman wint altijd'

Aalt Willem Heringa: Wat als Nederland 'nee' zegt?

'De teleurstelling bij de nee-stemmers kan al worden uitgetekend.' Aalt Willem Heringa, hoogleraar staatsrecht aan de Universiteit Maastricht, voorspelt dat de effecten van een Nederlands Nee tegen het associatieverdrag met Oekraïne beperkt zullen zijn.

Het verdrag tussen de Europese Unie en Oekraïne is een 'gemengde overeenkomst', legt professor Heringa uit. Over het 'overgrote' deel van dat verdrag heeft een lidstaat als Nederland niets te zeggen; het betreft de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie. Dat deel van het verdrag - hoofdzakelijk over handelspolitiek - gaat ook bij een Nederlands Nee gewoon door. Alleen bij de politieke samenwerking met Oekraïne kan Nederland na 6 april eventueel een voorbehoud maken. 'We kunnen gelukkig wel handel blijven drijven', sniert Heringa.

[Lees verder >](#)

Macht, macht & macht

Plaat van de maand

Macht, macht en nog eens macht. In de Amerikaanse tv-serie House of Cards - in Den Haag is ook de vierde serie weer intensief bekeken - draait het puur om macht: hoe kom je aan de macht, hoe blijf je aan de macht, hoe vergroot je je macht? Maar hoe reëel is dat beeld van de politiek? Is Den Haag ook maar enigszins vergelijkbaar met Washington? Gaat het er in het Torentje van premier Mark Rutte heel anders aan toe dan het Witte Huis van president Frank Underwood? Waar zitten de verschillen en overeenkomsten? Een oud-campagneleider kijkt en vergelijkt.

[Lees verder >](#)

De moeizame slag om het publiek

Column

Partners

Agenda

1 april 2016, Den Haag

[Zeg, ken jij de \(Nationale\) ombudsman?](#)

Congres

4 april 2016, Nieuwspoor, Den Haag

[Het Oekraïne-referendum college](#)
Haagsch College

6 april 2016, Nieuwspoor, Den Haag

[Overheidscommunicatie: in dienst van de democratie?](#)

Democratie in debat

[Uitgebreide agenda >](#)

Cartoon

[Bekijk grote versie >](#)

“

'...dit (mag) niet gezien worden als precedent.'

Ankie Broekers-Knol, voorzitter van de Eerste Kamer, over de manier waarop de Senaat de Mediawet van staatssecretaris Dekker onder handen nam.

[Lees verder >](#)

Uw mening

vertrouwen

Jeroen Sprenger, oud-directeur communicatie Ministerie van Financiën

Communicatie in het hart van het beleidsproces. Met deze *onliner* verwoordt de Commissie *Toekomst Overheidscommunicatie*, beter bekend als de commissie-Wallage, in 2001 een gevoel dat dan in kringen van overheidsvoorlichters in ontwikkeling is. Overheidsvoorlichting hoort geen 'zenden' te zijn, van de overheid naar burgers. De overheid hoort te 'communiceren', hoort een samenspraak op te zetten met burgers. Dat begint met zich in te leven in de dagelijkse bekommernissen van burgers, met te luisteren naar hun opvattingen en zich daarvan bij de beleidsvorming doordrongen te tonen.

[Lees verder >](#)

Unie & Lidstaten

Europa

- > [Duitsers en Europa](#)
- > [Britten en Europa](#)
- > [Turken en Europa](#)

Jan Vos

Over een lid van de Tweede Kamer dat zijn nek soms ver uitsteekt.

[Lees verder >](#)

Vertrouwensregel 150 jaar geleden en daarna

- > ['De Kamer, de gedragslijn van het Kabinet \(..\) afkeurende...'](#)
- > [Vertrouwen in de negentiende eeuw](#)
- > [Edelsteen of molensteen?](#)

Op weg naar 6 april

Op weg naar het referendum over Oekraïne & Europa. Hoe goed is het voor de democratie? Hoeveel stemlokalen? Hoezo subsidies? Een keur aan beschouwingen en opinies.

[Lees verder >](#)

De Koning en Zijn Huis

'De Koning richt, met inachtneming van het openbaar belang, zijn Huis in', zegt de Grondwet. Hoe zit het met de Gouden Koets, de Groene Draeck en de paleizen? Beschouwing uit 'Den Haag'.

[Lees verder >](#)

Zelfschrijvende GroenLinkers

Herman Van Rompuy zei op 15 maart in Trouw: 'Ik vind het moeilijk dat Nederland, als land dat zijn woord heeft gegeven, achteraf mogelijk van dat woord terugkomt. Dat zou Nederland een minder betrouwbare partner maken.' Een 'nee' op 6 april maakt Nederland een minder betrouwbare partner.

De staat van een parlementariër

Al zeker lijsttrekker in 2017:

- [Kees van der Staaij](#) (SGP)
- [Gert-Jan Segers](#) (ChristenUnie)
- [Jesse Klaver](#) (GroenLinks)
- [Geert Wilders](#) (PVV)
- [Tunahan Kuzu](#) (DENK)

Vernieuwing reglement van orde Tweede Kamer:

- 1991: invoering vragenuur op dinsdagmiddag
- 1994: invoering wetgevings-, nota- en algemeen overleg
- 2001: vervallen schrappingen Handelingen
- 2004: spoeddebat
- 2011: regeling kabinetsformatie

Subsidiegevers

Femke Halsema past in het rijtje GroenLinksers dat over zichzelf schrijft. Een recensie uit 'Groningen'.

Gemeente Maastricht

Provincie Limburg

[Lees verder >](#)

Rechters en de Grondwet

Polen gaat slordig om met z'n hoogste rechters. Doen de Verenigde Staten niet hetzelfde. Kritisch geluid van een oud-parlementariër.

[Lees verder >](#)

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[Lees verder >](#)

[Eerder verschenen nummers >](#)

[Contact met de redactie >](#)

En verder

Nieuws

De Derde Maand - overzicht van het Nederlands voorzitterschap van de Europese Unie halverwege.

[Lees verder >](#)

Bot en de bobo's van de wereld - een recensie.

[Lees verder >](#)

De Nationale Ombudsman belicht - vooruitblik op Grondwetviering 2016.

[Lees verder >](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Polder](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Hot Issues](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)
[Wat komt eraan](#)

Montesquieu-Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Valorisatie](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)
[Nederland](#)